

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	BPD Ontwikkeling B.V.
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming – sloop en nieuwbouw
Datum ontvangst aanvraag :	22.06.2022
Locatie :	Kennedylaan 4 Kampen
Datum beschikking :	16.11.2022
Kenmerk :	D2022-08-004024
Zaaknummer :	2022-008494

Datum verzending

17.11.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	5
A.4	Niet mee eens?	6
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	7
B.2	Algemeen	7
B.3	Soortspecifiek	8
B.4	Compenserende maatregelen	8
B.5	Overige zaken	10
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	11
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	11
C.1.1	Bevoegdheid	11
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
C.1.2	Procedure	11
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	11
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	11
C.1.3	Toetsingskader soorten	12
C.1.3.1	Wettelijke regels	12
C.1.3.2	Provinciaal beleid	12
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	13
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	13
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	13
C.2.2	Doel van het project	13
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	13
C.2.4	Periode	13
C.2.5	Onderliggende documenten	13
C.2.6	Aanvullende gegevens	14
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	14
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	14
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	15
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	16
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	16
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	17
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	17
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	17

C.3.2	Adviezen	17
C.3.2.1	Bespreking van adviezen.....	17
D.	SLOTCONCLUSIE	18
E.	BIJLAGEN	19

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

De heer K. Noorlander van het adviesbureau Ecogroen bv heeft, namens BPD ontwikkeling, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 22 juni 2022² ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer 2022-008494.

Op 31-10-2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen³.

De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van de oude bibliotheek aan de Kennedylaan 4 in Kampen en de nieuwbouw van een appartementencomplex op de vrijgekomen grond.
In dit document geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van de verbodsbepalingen voor 2 soorten van de Vogelrichtlijn, één soort van de Habitatrichtlijn en één soort van de lijst nationaal beschermde soorten.

In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van deze soorten weg te nemen⁵, en het verbod voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁶ en deze soort opzettelijk te verstoren⁷.

Daarnaast gaat het om het verbod de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁸.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw voor de locatie Kennedylaan 4 in Kampen.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de huismus opzettelijk te verstoren⁹. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soort te voorkomen en daarmee overtreedt u niet de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Deze ontheffing treedt een dag na de verzenddatum van dit besluit in werking en is geldig tot en met 30 juni 2027.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in *B. Voorschriften bij het besluit*:

- Ecogroen bv, Activiteitenplan sloop Kennedylaan 4, Kampen. Pnr. 21-311, 22 juni 2022
- Ecogroen bv, Natuurtoets Kennedylaan 4, Kampen. Pnr. 20-285, 5 oktober 2020
- De aanvullingen van 31-10-2022
- De opdrachtbrief/machtiging van BPD Ontwikkeling bv aan Ecogroenbv, ondertekend op 30 juni 2021

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid in samenhang met art. 3.8 Wnb

² Kenmerk provincie D2022-06-003137

³ Kenmerk provincie D2022-10-004095

⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid of art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁷ Art. 3.5, tweede lid Wnb

⁸ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

⁹ Art. 3.1, vierde lid Wnb

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

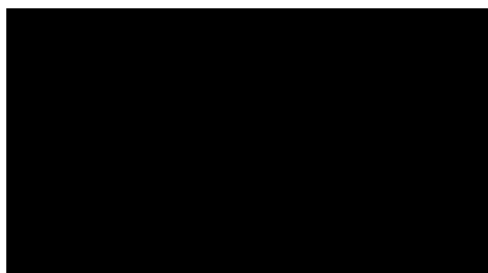
Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen;
- Ecogroen bv, dhr.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-08-004024). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige¹⁰, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

¹⁰ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- minimaal 3 jaar ervaring heeft met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecooloog; en
- soortspecifieke kennis heeft opgedaan door middel van veldwerk, onderzoek, studie of opleiding; en
- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS Nederland, SOVON)

B.3 Soortspecifiek

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (ongeschikt maken/sloop) houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten:
 - Gierzwaluw: voortplanting 15 april tot en met 15 augustus.
 - Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$ in de periode december tot en met februari.
 - Gewone dwergvleermuis: voortplanting en winterrust.
 - Egel: winterrust 1 november tot 30 april, voortplanting 1 juni – 31 augustus.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gierzwaluw Voortplantingsperiode												
Huismus Voortplantingsperiode/ Vorstperioden												
Gewone dwergvleermuis Voortplantingsperiode/ winterrust												
Egel Voortplantingsperiode/ winterslaap												

6. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en egel. Afwijkingen in de uitvoering van de weergegeven standaard in de voorschriften worden onderbouwd in het logboek door de ecologisch deskundige.

B.4 Compenserende maatregelen

Gierzwaluw

Ongeschikt maken

7. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden maakt u de nestlocaties ongeschikt. Het ongeschikt maken doet u buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. Dit gebeurt door de houten betimmering waarachter de nesten van de gierzwaluw zich bevinden te verwijderen. Dit doet u handmatig, overdag, onder toezicht van een ecologisch deskundige.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

8. U hangt voorafgaand aan het broedseizoen 20 tijdelijke kasten van het type Woodstone Madrid van Vivara (of vergelijkbaar) op in de nabijheid ($< 200\text{ m}$) van de oorspronkelijke nestlocaties. U hangt de kasten geclusterd, op een niet te hete locatie (noord/noordoostrichting) op, met een minimale uitvliegruimte van 1 meter breed en 3 meter hoog en verder in navolging van het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017).
9. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen uitsluitend verwijderd worden buiten het broedseizoen en nadat de nieuwe verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en binnen de looptijd van deze ontheffing. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden.

Permanente verblijfplaatsen

10. U maakt de nieuwe bebouwing geschikt voor de gierzwaluw door 20 nestkasten van het type GZP2 van het merk Unitura (of vergelijkbaar) in te metselen. U hangt de kasten geclusterd, op een niet te hete locatie (noord/noordoostrichting), met een minimale uitvliegruimte van 1 meter breed en 3 meter hoog en verder in navolging van het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017).

Huismus

Ongeschikt maken

11. U maakt de nesten van de huismus ongeschikt buiten het broedseizoen van de huismus. Dit gebeurt door de houten betimmering waarachter de nesten van de huismus zich bevinden te verwijderen. Dit doet u handmatig, overdag, onder toezicht van een ecologisch deskundige. Het ongeschikt maken van de nesten in de periode december tot en met februari is uitsluitend toegestaan buiten een aaneengesloten vorstperiode van minimaal drie dagen.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

12. U hangt uiterlijk 3 maanden voor het ongeschikt maken van de huismusnesten 12 dubbele huismuskasten op van het type HMT2 van Unitura (of gelijkwaardig). De nestlocaties bevinden zich binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, op een hoogte van minimaal 3 meter, met struweel binnen een bereik van 10 meter voor voldoende dekking, op een niet te hete locatie (noord/noordoostrichting) en in navolging van het kennisdocument Huismus (Bij12, 2022).
13. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen uitsluitend verwijderd worden buiten het broedseizoen/buiten een vorstperiode. Dit is toegestaan nadat de nieuwe verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en binnen de looptijd van deze ontheffing. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden.

Permanente verblijfplaatsen

14. U maakt de nieuwe bebouwing geschikt voor de huismus door 6 nestkasten van het type HMP2 van het merk Unitura (of vergelijkbaar) in te metselen. U hangt de kasten geclusterd, op een niet te hete locatie (noord/noordoostrichting), met een minimale uitvliegruimte van 1 meter breed en 3 meter hoog en verder in navolging van het kennisdocument Huismus (Bij12, 2022). Tevens plaatst u 1 huismustil van het type HMPT1 van Unitura (of gelijkwaardig).

Gewone dwergvleermuis

Ongeschikt maken

15. Voorafgaand aan de werkzaamheden en tenminste 5 dagen voor aanvang van de kwetsbare perioden (voorschrift 5) maakt u de bebouwing en de specifieke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis ongeschikt. Dit doet u door middel van het vullen van kieren en gaten met stroken rugvulling en het plaatsen van exclusion flaps onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het ongeschikt maken vindt plaats in een periode waarbij de nachttemperatuur >10 °C is of hoger.
16. Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd met behulp van een batdetector. Deze controle wordt tenminste 5 dagen met voor vleermuizen geschikte vliegomstandigheden (nachttemperatuur >10 °C, weinig wind en maximaal motregen) uitgevoerd.
17. Indien na het ongeschikt maken alsnog vleermuizen worden aangetroffen worden de voorschriften 15 en 16 herhaald totdat geen vleermuizen meer worden aangetroffen.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

18. U hangt 4 vleermuiskasten op van het type VMT1 van Unitura (of vergelijkbaar). Deze moeten minimaal 3 maanden functioneel zijn tussen april en oktober en minimaal 3 maanden beschikbaar voordat de huidige verblijfplaats ongeschikt wordt gemaakt. De gekozen locaties worden zo hoog mogelijk aan gevels in 4 windrichtingen geplaatst binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats. Daarnaast zijn ze ontoegankelijk voor vijanden, hebben ze een vrije aanvliegroute en hangen ze buiten bereik van kunstverlichting.
19. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode nadat de permanente verblijfplaatsen (zie voorschrift 20) minimaal 6 maanden beschikbaar zijn geweest in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis.

Permanente verblijfplaatsen

20. U maakt de nieuwe bebouwing geschikt voor de gewone dwergvleermuis door 4 vleermuiskasten van het type VMPM1 van het merk Unitura (of vergelijkbaar) in te metselen. U hangt de kasten op overeenkomstig het kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Bij12, 2017).

Egel

Ongeschikt maken

21. Voorafgaand aan de werkzaamheden maakt u in de maand mei het projectgebied ongeschikt door het terrein te ontdoen van heesters, takkenhoopjes, bladhoopjes of ander struweel. Dit wordt handmatig gedaan waarbij van noord naar zuid gewerkt wordt. Dit geeft de (eventueel aanwezige) egels de gelegenheid te vluchten.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

22. De aanwezige heesters in het projectgebied worden in mei 2023 op geringe afstand van het project gebied herplant en er worden takkenhopen van 2 meter bij 1 meter als alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. In de zomer voor mei 2023 worden ook 2 egelkisten geplaatst in het gebied waar de heesters herplant zullen worden.

Permanente verblijfplaatsen

23. Het projectgebied wordt, na voltooiing van de bouw van het appartementencomplex, geschikt gemaakt. Dit gebeurt door rond de bebouwing weer dichte begroeiing (struweel/struiken) terug te plaatsen. Daarnaast worden tussen het struweel 2 egelkisten en takkenhopen van 2 meter bij 1 meter gelegd, waarin de egel kan schuilen. De kwaliteit van het struweel en het oppervlak dient minimaal gelijkwaardig te zijn aan de uitgangssituatie.

B.5 Overige zaken

24. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en egel.
25. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹¹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is dan ook niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Kampen
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedsfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag voor een vergunning Wnb bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

¹¹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹² en (soms) de Regeling natuurbescherming¹³ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁴ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁵ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het

¹² Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁴ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁵ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁶ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de huismus en gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soorten geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

BPD Ontwikkeling is voornemens de bebouwing aan de Kennedylaan 4 in Kampen te slopen en ten dele de aanwezige beplanting weg te nemen. De bebouwing betreft een oude bibliotheek die in leegstandbeheer is. Op deze locatie is men van plan om daarvoor in de plaats een nieuwe (woon)bestemming te creëren. Deze zal bestaan uit een appartementencomplex, waarbij twee vleugels door middel van een loopbrug op hoogte met elkaar verbonden zijn. De ene vleugel heeft vier bouwlagen, de andere 5. Dit complex biedt naar verwachting plaats voor 53 appartementen.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het project is om meer woningen te creëren en daarmee aan de vraag naar huisvesting in Kampen te voldoen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt een ontheffing aan van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen van de gierzwaluw en huismus¹⁷. U vraagt voor de huismus ook een ontheffing aan van het verbod om de soort opzettelijk te verstoren¹⁸. Daarnaast vraagt u een ontheffing aan van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en egel (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen^{19, 20}.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2027.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen bv, Activiteitenplan sloop Kennedylaan 4, Kampen. Pnr. 21-311, 22 juni 2022
- Ecogroen bv, Natuurtoets Kennedylaan 4, Kampen. Pnr. 20-285, 5 oktober 2020
- De aanvullingen van 31-10-222
- De opdrachtbrief/machtiging van BPD Ontwikkeling bv aan Ecogroen bv, ondertekend op 30 juni 2021

¹⁶ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

¹⁷ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁸ Art. 3.1, vierde lid Wnb

¹⁹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

²⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis (Bij12,2017)
- Kennisdocument Huismus, (Bij12,2022)
- Kennisdocument Gierzwaluw, (Bij12, 2017)
- Brochure soortenbescherming in Overijssel, (Provincie Overijssel, 2021)

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 22 juni 2022 ontvangen.

Op 31 oktober 2022 hebben we aanvullende gegevens ontvangen²¹.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de Gierzwaluw, Huismus, Gewone dwergvleermuis en de Brochure soortenbescherming in Overijssel bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Natuurtoets Kennedylaan 4, Kampen (Ecogroen bv, pnr. 20-285)²² wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Indicatieve opname van leefgebied beschermde soorten d.m.v. een quickscan, 2020.
- Nader onderzoek naar de gierzwaluw, de huismus, vleermuizen en egels, 2020.

De nadere onderzoeken van de huismus en gierzwaluw zijn uitgevoerd volgens de kennisdocumenten van deze soorten. Het nader onderzoek is uitgevoerd in 2020. Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol. Voor het onderzoek naar de egel zijn geen protocollen beschikbaar maar is de 'Brochure Soortenbescherming in Overijssel- bunzing, egel, hermelijn en wezel' leidraad.

De NDFF is voor het laatst geraadpleegd in 2022.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen vast te stellen van de onderzochte soorten die in de bebouwde omgeving worden aangetroffen.

Er is 1 zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De aanwezige bomen in het plangebied functioneren als vliegroute en foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. De aanwezige bomen blijven behouden. Aantasting van de vliegroute en het functionele leefgebied is daarom niet aan de orde.

Er zijn meerdere malen tijdens diverse veldbezoeken egels foeragerend waargenomen rondom het gebouw. Op basis van expert judgement wordt geschat dat 'enkele' egels gebruik maken van het plangebied als rust- of verblijfplaats en als foerageergebied.

Bij het inventarisatieonderzoek zijn 10 nestlocaties aangetroffen van de gierzwaluw en 12 huismusnesten.

²¹ Kenmerk provincie D2022-10-004095

²² Hoofdstuk 2 en 4.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan tijdelijk 10 nesten van de gierzwaluw en 12 nesten van de huismus verloren. Daarnaast gaat er 1 zomerverblijfplaats verloren van de gewone dwergvleermuis en wordt er tijdelijk leefgebied van de egel vernietigd.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag²³, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gierzwaluw, huismus, en gewone dwergvleermuis en de 'Brochure Soortenbescherming in Overijssel-bunzing, egel, hermelijn en wezel'.

Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en egel zo veel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- De verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de sloop ongeschikt gemaakt buiten de meest kwetsbare perioden.
- Het ongeschikt maken van de huismusnesten en gierzwaluwnesten gebeurt door zeer zorgvuldig de houten betimmering waarachter de nesten van de huismus zich bevinden te verwijderen.
- Het ongeschikt maken van het leefgebied van de egel vindt plaats door de aanwezige heesters en ander struweel handmatig te verwijderen, waarbij van noord naar zuid wordt gewerkt.
- Het ongeschikt maken van het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis vindt plaats door het plaatsen van stroken rugvulling en het plaatsen van exclusion flaps.
- Er worden tijdig ruim voldoende tijdelijke alternatieve huismus- en gierzwaluwnestkasten, vleermuis kasten geplaatst en er wordt tijdig functioneel leefgebied voor de egel gerealiseerd.
- Tijdens de nieuwbouw van het appartementencomplex worden 4 inbouwvleermuis kasten ingemetseld, 20 gierzwaluw kasten ingemetseld, 6 huismuskasten ingemetseld en 1 huismustil geplaatst. Er wordt ruim voldoende nieuw leefgebied voor de egel gecreëerd door het planten van struweel en het plaatsen van takkenhopen en egelkisten.

We gaan ervan uit dat de lokale populaties van de beschermde diersoorten aanwezig blijven.

Door het treffen van de tijdelijke en permanente maatregelen kan de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en egel aanwezig blijven in het plangebied en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven om de soorten in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Populatietrends

Gierzwaluw

Alleen gedurende de zomer komt de gierzwaluw in Nederland voor. Ondanks een significante afname gedurende de laatste 12 jaar, is de landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw in Nederland aangemerkt als gunstig (SOVON, 2019). In Kampen is deze soort zeer algemeen. De laatste 5 jaar zijn in de hele gemeente zo'n 800 waarnemingen gedaan van gierzwaluw waar gebroed wordt in de bebouwing van Kampen, IJsselmuiden, Grafhorst en Zalk en foeragerend waargenomen boven de vele waterpartijen en de IJssel (NDFF 2021).

Huisumus

De huismus is een algemene broedvogel in Nederland. De broedpopulatie in 2018-2020 is in Nederland geschat op 600.000 – 1.000.000 dieren. Hoewel het leefgebied en de toekomst gunstig worden beoordeeld, is de huidige landelijke staat van instandhouding matig ongunstig.

In Kampen is de huismus een zeer algemene soort. De laatste 5 jaar zijn in de hele gemeente ruim 1200 waarnemingen gedaan zowel in de stedelijke bebouwing als op erven in het buitengebied. In de omgeving van het projectgebied zijn in de noordoostelijk gelegen oude stadsdelen veel mussen nestelend aanwezig (NDFF 2021).

²³ Hoofdstuk 6

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor. Hij komt vooral in bebouwde omgeving voor. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is recent als 'onbekend' beoordeeld. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft waarschijnlijk te maken met de druk waaronder verblijfplaatsen staan.

In Kampen is de gewone dwergvleermuis algemeen; de laatste 5 jaar zijn in de hele gemeente zo'n 450-500 waarnemingen gedaan van deze soort, waarvan veel in de stad en parken ten oosten en zuiden van het project-gebied (NDFF 2021). De gewone dwergvleermuis is flexibel in het vinden van nieuwe geschikte verblijfplaatsen. Deze zijn in de nabije omgeving ruimschoots aanwezig. Schade aan foerageergebieden en vliegroutes is niet aan de orde aangezien beplanting binnen het project gebied onveranderd blijft.

Egel

Tot 1998 kwam de egel in de gehele provincie Overijssel voor. Al is het bekend dat de landelijke populatie sindsdien afneemt, is het onbekend of dit ook voor de provincie Overijssel geldt. Uit de resultaten van het NEM-meetnet Dagactieve Zoogdieren blijkt dat het aantal dieren in 1994-2004 achteruitliep, maar nadien tot 2010 weer is hersteld, waarna opnieuw een daling optreedt. De staat van instandhouding voor de egel in Overijssel is onbekend.

In Kampen is de soort algemeen. De laatste 5 jaar zijn in de hele gemeente ruim 150 egelwaarnemingen gedaan. Opvallend is dat deze soort voor het merendeel verspreid voorkomt in de bebouwde gebieden. De waarnemingen komen uit Kampen, IJsselmuiden en Zalk, waar de egels in tuinen, parken en groenstroken wordt gezien (NDFF 2021).

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van de oude bibliotheek en de nieuwbouw van 53 woonappartementen leiden tot overtreding van het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van deze soorten weg te nemen²⁴, en overtreding van het verbod voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen²⁵ en deze soort opzettelijk te verstoren²⁶.

Daarnaast leiden de werkzaamheden tot overtreding van het verbod de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen²⁷.

Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de huismus opzettelijk te verstoren²⁸. We verlenen hiervoor geen ontheffing. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soort te voorkomen en daarmee overtreedt u niet de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb).

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project. Alternatieve locaties zijn niet aan de orde omdat het slopen en nieuw bouwen van het gebouw locatiegebonden is. Het behouden van de huidige bebouwing is geen optie. Op deze locatie is geen behoefte aan een gebouw als het huidige. De bibliotheek is niet geschikt om omgevormd te worden naar een gebouw met een woonfunctie. Overgaan tot renovatie is daarnaast een minder duurzame optie, dan de bouw van een nieuw, duurzaam natuurinclusief gebouw. Een alternatieve werkwijze heeft geen meerwaarde voor de betreffende soorten. Voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en egel worden alle mogelijke maatregelen getroffen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. De planning is volledig aangepast aan de functies die

²⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

²⁶ Art. 3.5, tweede lid Wnb

²⁷ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

²⁸ Art. 3.1, vierde lid Wnb

het plangebied vervult voor de aangetroffen beschermde soorten. Een alternatieve planning zou minder gunstig zijn.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

Gierzwaluw en huismus

Voor de gierzwaluw en huismus wordt de ontheffing aangevraagd in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Dit leegstaande gebouw verkeert in slechte staat en bevindt zich midden in Kampen. De kans dat hier personen ongewenst binnentreden is aanzienlijk. Om te voorkomen dat er ongelukken gebeuren met bijvoorbeeld gebroken glas, of dat er brand wordt gesticht. Daarnaast is door de woningnood deze ruimtelijke ontwikkeling noodzakelijk.

Gewone dwergvleermuis

Voor de gewone dwergvleermuis wordt ontheffing aangevraagd in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Net als hiervoor beschreven is de sloop en nieuwbouw van belang voor de openbare veiligheid. Daarnaast wordt met de nieuwbouw deels voorzien in de vraag om huisvesting in Kampen, waardoor deze realisatie ook van sociale en economisch belang is.

Egel

Voor de egel wordt ontheffing aangevraagd in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is in een ontwikkeling van openbaar belang ten aanzien van huisvesting. In de eerste plaats is er een Kampen een woningtekort, het plan draagt bij aan het oplossen van dit tekort.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³⁰. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C.3.2 Adviezen

C.3.2.1 Bespreking van adviezen

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Kampen zijn in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Zij hebben ons geen advies toegezonden.

²⁹ Art. 1.10, derde lid Wnb

³⁰ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

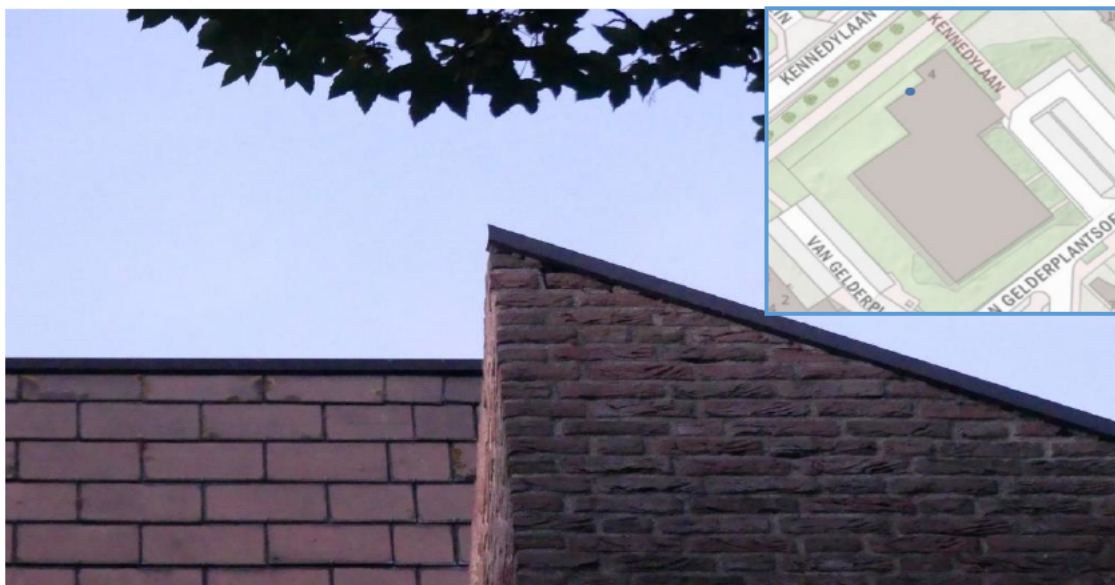
De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en egel wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

E. Bijlagen

Figuur 1: Nestplaatsen van gierzwaluw en van huismus bevinden zich in de met een gele lijn aangegeven gevel. Bron achtergrond: PDOK.

Figuur 2: Opening in het metselwerk aan de gevel (geel omcirkeld) die door gewone dwergvleermuis als invliegopening wordt benut – dit duidt op een zomerverblijf. In de uitsnede is de locatie met een blauwe stip weergegeven. Bron achtergrond uitsnede: PDOK.

Figuur 3: Heestervakken rond het gebouw bevatten zeer waarschijnlijk verblijfplaatsen van egel. In de uitsnede zijn de hiervoor geschikte gebieden roze weergegeven. Bron uitsnede: PDOK.

Figuur 4: De locaties van de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen. Op de groene stippen zijn gierzwaluwkasten opgehangen. In de paarse vlakken worden maatregelen voor de egel getroffen. Vleermuiskasten zijn weergegeven met rode stippen, dubbele huismuskasten met roze stippen, de huismustil met een oranje stip. Het projectgebied is rood omlijnd. Bron achtergrond PDOK.

Figuur 5: De te plaatsen huismustil. Foto: Unitura.